

Dosarul nr. 2r-558/22

2-20140477-01-2r-18112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – T. Prutean

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Tudorinex" către Negru Diana cu privire la încasarea datoriei, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 16 decembrie 2021,

c o n s t a ț ă :

La 09 noiembrie 2020, SRL "Tudorinex" a depus cerere de chemare în judecată către Negru Diana solicitând încasarea datoriei în mărime de 2 400 euro și a prejudiciului material cauzat bunului închiriat în sumă de 14 800 lei, încasarea taxei de stat achitate în sumă de 1 912,08 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 16 decembrie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Tudorinex".

S-a încasat de la Negru Diana în beneficiul SRL "Tudorinex" datoria de 2 400 euro (convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii judecătorești), conform contractului de locațiune.

S-a încasat de Negru Diana în beneficiul SRL "Tudorinex", taxa de stat în mărime de 1 440 lei.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 30 martie 2022, Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 16 decembrie 2021, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată, cu încasarea cheltuielilor de judecată din contul intimatului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul

Centru, din 16 decembrie 2021, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 31 octombrie 2022, Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, solicitând casarea integrală a încheierii atacate și emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a cererii de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, la faza primirii în procedură a cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs, s-a indicat că argumentele instanței de apel cu referire la omiterea termenului pentru declararea apelului, poartă un caracter declarativ și nu pot fi reținute, deoarece, recurenta nu a cunoscut și nu a avut cum să cunoască despre ședințele de judecată care au avut loc în instanța de fond.

Astfel, despre hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 16 decembrie 2021, recurenta a făcut cunoștință la 18 martie 2022, iar în termen de 30 zile din momentul când a aflat de hotărârea primei instanțe, a fost depusă cererea de apel nemotivată.

De asemenea, recurenta a remarcat că nu a fost citată și înștiințată de prima instanță pentru ședințele de judecată din 20 octombrie 2021 și, respectiv, din 16 decembrie 2021 când a avut loc pronunțarea hotărârii.

Suplimentar, recurenta a menționat că prima instanță nu a informat-o despre drepturile procedurale, nu a emis o încheiere cu privire la pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare, iar instanța de apel nu a dat apreciere și nu a examinat aceste împrejurări.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022 privind restituirea cererii de apel, a fost expediată părților în proces la 11 octombrie 2022 (f.d.100), însă recepționarea actului judecătoresc nu a putut fi confirmată.

Astfel, Colegiul consideră că recursul Dianei Negru, declarat prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, la 31 octombrie 2022 (f.d.104) este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 16 decembrie 2021, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În cererea de recurs se face referire la faptul că, examinarea litigiului în prima instanță, a fost desfășurat în lipsa Dianei Negru, în lipsa dovezii de citare legală.

Colegiul civil reține că, într-adevăr, ședința de judecată din 16 decembrie 2021, la care a fost emisă hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, atacată cu apel, s-a petrecut în lipsa Diane Negru.

Totodată, în conformitate cu art.102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Astfel, potrivit materialelor cauzei (f.d.21, 26, 32), se constată că pârâta/recurentă a fost citată legal, prin scrisoare cu aviz de recepție, despre examinarea cauzei civile intentate la acțiunea SRL ”Tudorinex”, fiindu-i comunicată și încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2021, prin care s-a dispus trecerea în procedură generală a acțiunii înaintate de SRL ”Tudorinex”.

Respectiv, Negru Diana a cunoscut despre procesul de judecată în cauză și, în conformitate cu prevederile art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, urma să-și asume un rol activ și să se intereseze de soarta dosarului, să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CtEDO, cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Cu toate acestea, deși dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, contestată cu apel de către Negru Diana, a fost pronunțat la 16 decembrie 2021 și publicat la 24 decembrie 2021, pe pagina oficială a instanței de judecată, disponibilă pentru accesare persoanelor interesate, iar termenul de 30 de zile de declarare a apelului, reieșind din prevederile art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a expirat la 17 ianuarie 2022 (zi de luni), cererea de apel a fost declarată la 30 martie 2022, cu depășirea termenului de declarare a apelului, fără a fi indicate motivele omiterii termenului și fără a anexa probe care ar justifica repunerea în termen a cererii de apel, fapt ce contravine prescripțiilor imperative ale art.116 din Codul de procedură civilă.

Suplimentar, este de menționat faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia.

În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice neînștiințarea legală a apelantului/recurent și imposibilitatea lui de a contesta hotărârea în termen.

Mai mult, Colegiul civil reține că art.113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, instanța apreciază critic argumentele recurente cu referire la procedura defectuoasă a comunicării actelor de către prima instanță, deoarece acestea nu au un suport probatoriu și nu demonstrează motivele omiterii termenului depunerii cererii de apel.

Suplimentar, Colegiul reține că, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru

subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Art. 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu norma citată, decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel nu au fost probate. Astfel că, recursul declarat de Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

În temeiul art.427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Negru Diana, prin intermediul avocatului Gorobica Oleg.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Tudorinex" către Negru Diana cu privire la încasarea datoriei, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas